

Muutokset hallintosääntöön

Kaupunginhallitus 02.12.2024 § 358
761/00.01.01/2022

Valmistelijat / lisätiedot:
kaupunginlakimies Vesa Toivanen
puh. 044 718 2041
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

kaupunginjohtaja Soile Lahti

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että hallintosääntöön tehdään liitteen mukaiset muutokset 1.1.2025 lukien.

Päätös

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Alekski Eskelinen ehdotti, ettei kaupunginhallitus hyväksy tarkastuslautakunnan jäsenten kelpoisuuteen liittyvää hallintosäännön muutosta ja että tarkastuslautakunta mahdolliset koskevat muutokset hallintosääntöön tuodaan päätettäväksi keväällä 2025 yhdessä muiden toimielimiin liittyvien hallintosääntömuutosten kanssa. Kaupunginhallituksen II varapuheenjohtaja Tiina Kaartinen ja kaupunginhallituksen jäsen Sallamaarit Markkanen kannattivat ehdotusta.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Alekski Eskelinen totesi, että koska on tehty kannatettu muutosehdotus, on siitä äänestettävä. Puheenjohtaja ehdotti äänestystavaksi nimenhuutoäänestystä siten, että pohjaehdotus on 'JAA' ja Eskelisen ehdotus on 'EI'. Ehdotus äänestystavasta hyväksyttiin yksimielisesti.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 2 'JAA' ääntä (Koskinen ja Niiranen) ja Eskelisen ehdotus sai 8 'EI' ääntä (Eskelinen, Kaartinen, Cederberg, Kantele, Kosunen, Linnanmäki, Markkanen ja Grönstrand) ja tyhjiä 1 (Eskelinen-Fingerroos).

Puheenjohtaja totesi muutosehdotuksen tulleen kokouksen päätökseksi.

Muilta osin kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.

Selostus

Kaupunkirakennelautakunta 27.11.2024 § 224

Kaupunkirakennelautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle hallintosäännön muutosesityksen hyväksymistä.

Muutosesityksen perustelut

Uusi rakentamislaki tulee voimaan 1.1.2025. Samalla tulee voimaan maankäyttö- ja rakennuslain muutos, jonka myötä laista kumotaan rakentamista koskevat pykälät ja lain nimi muuttuu alueidenkäyttölainsiksi. Kaupunginvaltuuston 10.6.2024 hyväksymään hallintosääntöön ei sisällytetty kaikkia maankäyttö- ja rakennuslain uudistamisesta aiheutuvia muutoksia.

Kuntaliitto on antanut useita yleiskirjeitä rakentamislakiin liittyen. Maankäyttö- ja rakentamislakiin verrattuna toimivaltaa säädetään rakentamislaissa aiempaa

enemmän kunnalle, minkä vuoksi kaupungin hallintosäännössä on määriteltävä toimivaltainen viranomainen. Kyse ei siis kaikilta osin ole vain hallintosäännössä olevien lakiviittausten korjaamisesta.

Toimivaltasäännösten päivittämiseen vaikuttaa osittain myös rakentamislain ns. korjaussarja. Rakentamislakiin tehdään jo nyt muutoksia, ja lakiesitys on annettu eduskunnalle syyskuussa 2024 (HE 101/2024 vp). Oletettavaa on, että korjattu rakentamislaki tulee voimaan 1.1.2025. Muutosehdotuksessa on pyritty huomiomaan korjaussarjan vaikutukset hallintosääntöön, mutta joudutaan vielä varautumaan, että joitakin muutostarpeita voi tulla esiin myöhemminkin korjatusta laista tai lain soveltamisesta johtuen.

Muutosehdotukset esitetään varsin pitkälle noudattaen nykyisiä joko lakiin tai hallintosääntöön perustuvia toimivaltasäännöksiä. Alla selostetaan sen vuoksi erikseen vain muut kuin pelkästään teknisluontoisiksi katsottavat muutokset.

Hallintosääntöön lisätään uudet kohdat kaupunkirakennelautakunnan ja ympäristö- ja rakennuslautakunnan erityisen toimivallan alle kuuluvista asioista, niiden osalta, jossa ei ole määritelty toimivaltaista viranomaista.

Jatkossa rakentamislupa koostuu alueidenkäyttöisten edellytysten (sijoittamisen edellytykset) tarkastelusta ja olennaisten teknisten vaatimusten (toteuttamisen edellytykset) tarkastelusta. Hakijan niin halutessa kunta voi ratkaista sijoittamisen edellytysten olemassaolon erillisellä päätöksellä. Tämä on ajateltu jaettavaksi siten että, kaupunkirakennelautakunta 31§ kohta 43 päättäisi erillisestä rakentamislain 43 § ja 43 a §:n mukaisesta sijoittamisluvasta muualla kuin asemakaavoitetulla alueella koska asiassa tutkitaan maankäyttöiset edellytykset. Ympäristö- ja rakennuslautakunta rakennusvalvontaviranomaisena päättäisi 32§ kohta 16 päättäisi erillisestä rakentamislain 43 § mukaisesta sijoittamisluvasta asemakaavoitetulla alueella. Rakentamisluvan osalta ei tarvita hallintosääntöön erillismainintaa, toimivallan tullessa laista.

Purkamisluvat kuuluvat nykylainsäädännön mukaan rakennusvalvontaviranomaiselle. Rakentamislaisissa tämä on määrätty kunnalle. Rakentamislain korjaussarjassa esitetään tämä korjattavaksi takaisin rakennusvalvontaviranomaiselle, mutta jätetään kunnan harkintaan purkamisluvan myöntäminen asemakaavassa suojellun rakennuksen osalta. Toimivaltaa ei ole syytä muuttaa.

Vähäisen poikkeamisen osalta toimivalta uudessa rakentamislaisissa on määrätty kunnalle. Lupa vähäiseen poikkeamiseen rakentamisluvan ja loppukatselmuksen yhteydessä esitetään toimivalta ympäristö- ja rakennuslautakunnalle varsin pitkälle noudattaen nykyisiä toimivaltasäännöksiä.

Hallintosääntöön esitetään lisäksi tarkennuksia kaupunginhallituksen ratkaisuvaltaan maankäyttö sopimuksia ja kaupunkirakennelautakunnan ratkaisuvaltaan maanvuokra- ja rasite- ja yhteisjärjestelysopimuksia koskeissa asioissa. Tarkennusesitykset eivät aiheuta muutosta nykyiseen päätöksentekomenettelyyn.

Kaupunkirakennelautakunta ja ympäristö- ja rakennuslautakunta voi hallintosäännön nojalla siirtää sille hallintosäännössä määrättyä toimivaltaa edelleen alaiselleen viranhaltijalle toimintasäännöllä.

Muita muutoksia

Kasvatus- ja koulutuspoliittisen ohjelman käsittely

Lisätään kasvun ja oppimisen lautakunnan tehtäviin (34 §) uusi kohta 18 kuulumaan seuraavasti:

valmistella kaupunginvaltuustolle kaupunkistrategiaa tukeva kasvatus- ja koulutuspoliittisen ohjelma

Muutosesityksen perustelut

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää mm. kuntastrategiasta. Kaupunginhallitus on esittänyt 24.6.2024 valtuustolle vastauksena valtuusaloitteeseen, että

1. valmistellaan strategisen tason kasvatus- ja koulutuspoliittinen ohjelma uuden valtuuston hyväksyttäväksi
2. ohjelman toimivaltakirjaus huomioidaan hallintosäännön päivityksen yhteydessä.

Muutoksella saatetaan kaupunginhallituksen vastaus voimaan lisäämällä kaupunkistrategiaa tukevan kasvatus- ja koulutuspoliittisen ohjelman valmistelutehtävä kasvun ja oppimisen lautakunnan tehtäviin.

Tarkastuslautakunnan jäsenten kelpoisuus

Poistetaan hallintosäännön 6 §:n (Tarkastuslautakunta) 2 momentti.

Muutosesityksen perustelut

Kuntalain 121 §:n mukaan valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja.

Tarkastuslautakunnan jäsenten yleisestä vaalikelpoisuudesta säädetään kuntalain 75 §:ssä. Sääntelyssä korostuu hallinnon ja talouden tarkastuksen riippumattomuuden varmistaminen.

Kuopion kaupungin hallintosäännön 6 §:n 2 momentin mukaan lautakunnan jäsenet ja varajäsenet ovat valtuutettuja tai varavaltuutettuja. Edellä mainitusta voidaan poiketa varajäsenen osalta, mikäli varajäseneksi ei ole mahdollista nimetä valtuutettua tai varavaltuutettua tasa-arvolain mukaisesti.

Mainittu hallintosäännön lisärajoitus ehdotetaan poistettavaksi, jolloin sovellettavaksi tulisi vain kuntalain 121 §:n määrittelemä rajoitus puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan kelpoisuudesta sekä kuntalain 75 §:n määrittelemät rajoitukset jäsenten kelpoisuudelle.

Yhtiökohtaisten omistajastrategioiden hyväksyminen

Lisätään kaupunginhallituksen tehtäviin (27 §) uusi kohta 42 kuulumaan seuraavasti:

hyväksyä konserniohjeen tarkoittamat tytäryhteisöjen yhtiökohtaiset omistajastrategiat lukuun ottamatta merkittäviä strategisia tytäryhteisöjä, joiden osalta omistajastrategiat hyväksyy kaupunginvaltuusto.

Muutosesityksen perustelut

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää kuntastrategiasta sekä omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Kaupunginvaltuuston hyväksymien omistajapoliittisten linjausten sisältöä on tarkoitus täydentää yhtiökohtaisilla omistajastrategioilla, jotka hyväksyisi kaupunginhallitus lukuun ottamatta merkittäviä strategisia tytäryhteisöjä, joiden osalta omistajastrategian hyväksyminen kuuluisi kaupunginvaltuustolle. Merkittävät tytäryhteisöt määritellään tarkemmin konserniohjeessa.

Ennakkokäsityksen antaminen tytäryhteisölle

Muutetaan 28 §:n (kaupunginhallituksen omistajaohjausjaoston tehtävät ja ratkaisuvallta) 2 momentin 3 kohta kuulumaan seuraavasti:

päättää kaupungin ennakkokäsityksen antamisesta tytäryhteisölle konserniohjeen edellyttämässä asioissa ja ohjeiden antamisesta kaupunkia yhteisöissä ja säätiöissä edustaville henkilöille sekä osakkeenomistajalle kuuluvan äänivallan käyttämisestä, kun päätös tehdään yhtiökokousta tai muuta kokousta pitämättä

Muutoksella selkeytetään säännöksen sanamuotoa voimassa olevaa käytäntöä ja konserniohjetta vastaavasti.

Liitteessä on esitetty kootusti kaikki edellä mainitut muutosehdotukset siten, että tekstimuutokset on esitetty kursivilla ja poistettavat tekstit yliviivattuna.

Vaikutusten arviointi

Päätöksen vaikutusten ennakoarviointia ei tehdä, koska kyseessä on hallinnon sisäistä käsittelyä koskeva asia (KH 21.10.2024 § 293).

Liitteet

761/2022 Hallintosäätömuutokset